

imidlertid dengang, som om det vilde berede hele den øvrige Jernbanelov overordentlig store Vanskeligheder, hvis man ikke vilde gaae ind paa denne Bane, og jeg for mit Vedkommende besluttede mig derfor til hellere at stemme for denne Bane end at lægge nogen som helst Hindring i veien for de andre Baners Anlæg. Allerede tidligere, Næret iforveien, havde man vedtaget Anlægget af den saakaldte sydsjællandske Jernbane. Efter min Overbeviisning vedtog man dengang en Linie, som jeg ikke troer var den rigtige; efter min Overbeviisning havde det naturlige Udgangspunkt for den sydsjællandske Jernbane været Ringsted, og Jernbanelinien skulde derfra have været ført over Nestved til Vordingborg eller et lignende Punkt paa Sjællands Sydkyst. Havde man vedtaget dette, troer jeg, man dermed kunde have antaget Stambanenettet for Dgruppen Sjælland, Lolland og Falster for afsluttet. Det staaer ganske klart for mig, at Ringsted var det naturlige Knudepunkt for Jernbanerne paa Sjælland. Jeg skal i saa Henseende bemærke, at selv om det for enkelte Egne vilde betyde en Umvej, saa maatte dette være et underordnet Hensyn ligeoverfor den store Betydning, som Ringsted som Knudepunkt altid vil beholde i militair Henseende. Saalænge vi tænke paa at forsvare Landet og vor Selvstændighed, kan man ikke lade et saadant Hensyn ude af sig. Jeg troer, at Ringsted som Knudepunkt for samtlige de sjællandske Jernbaner altid vil have en overordentlig stor og væsentlig Betydning. Man gif imidlertid, som bekjendt, en anden Bet. og vedtog den sydsjællandske Jernbanes Udgangspunkt fra et nordligere eller østligere Punkt, hvad man vil kalde det, og Resultatet blev, at Roeskilde blev valgt til Udgangspunkt, ligesom man ogsaa dengang vedtog en Forlængelse af denne Jernbane ind paa Falster. Da Sagen var for til Behandling her i Landstinget i 1867, afholdt jeg mig fra at stemme, tildeels fordi den Afgjørelse, som forelaa, efter min Formening ikke var den rigtige; men jeg skal tillige bemærke, at en væsentlig Grund for mig til at afholde mig fra at stemme, var, at jeg virkelig ved Debatten, ved de Udtalelser, der faldt fra de forskjellige Sider, var bleven bragt saa-

ledes i Vilderede om, hvad der muligvis vilde komme ud af denne hele Sag, at jeg ikke kunde orientere mig. Men efterat den sydsjællandske Bane er vedtagen, maa jeg ligefrem mene, at det sjælland-lolland-falsteriske Stambanenet har faaet sin Afslutning, og at alle andre Jernbaner, der skulle anlægges paa denne Dgruppe, bør anlægges alene ved private Foretagender. Det kan efter min Overbeviisning ikke være Statens Opgave directe at træde hjælpende til ved saadanne Baners Anlæg, idetmindste ikke i nogen høj Grad. Man anførte ifjor, da den jydsk Jernbanelov var under Behandling, som en Indvending imod dens Vedtagelse, at man derved vilde udsætte sig for stadig gjentagne Fordringer om Udvidelse af Jernbanenettet, som useilbarlig vilde paaføre Statskassen meget betydelige Byrder. Jeg tillod mig dengang at yttre, at det jydsk Jernbanenet ingenlunde kunde være nogen Hindring hverken for Regjeringen eller for Folkerepresentationen med Hensyn til at afvise slige Fordringer, naar de fremkom. Forudsigelsen om, at disse Fordringer vilde fremkomme, er jo nu gaaet i Opfyldelse her ved Forelæggelsen af dette Lovudkast; men jeg troer, at man tager meget feil, naar man antager, at de dermed vilde være endte. I næste Sæssion vil der rimeligvis blive gjort Fordring paa Fortsættelse af Banen over paa Lolland, ligesom der vel om meget kort Tid vil blive fremsat Fordring om Anlæg af en Bane fra Nestved over Skjelskør eller maa skee i en anden Retning til Korsør, hvorhos det skulde undre mig, om Gjen skulde blive bagefter i dette Bæddeløb og ikke forlange en Bane fra Odense til Svendborg eller til Faaborg. Jeg anseer nu en Udvidelse af Jernbanenettet for overordentlig nyttig for Landets Opkomst; men jeg troer, som sagt, at en yderligere Udvidelse bør være overladt til den private Industri. Naar Regjeringen her foreslaaer at give en Rentegaranti af 4 pCt. for en Anlægscapital af 3,700,000 Rd., saafremt Concessionen gives til det sjællandske Jernbaneselskab, staaer det slet ikke klart for mig, om ikke Regjeringen idetmindste i en Navrække vil komme til at udrede et ikke ubetydeligt Tilskud til Forrentningen af det sjællandske Jernbaneselskabs Actier. Det er vist